

PERIÓDICH POLÍTICH VERMELL

—VENTA: 50 exemplars, i poseta; Un número, 5 cèntims.—Surte d'illam los diadnes a tota regularitat.—SUSCRIPCIÓ: Espanya, i poseta trimestre; Extranjer, 2.00

Carcatòlics, reaccionaris
y demés gent del atras,
s'alegran de las denuncias
que ns envian sens descans.

Mes ja cal que s'aprofitin,
perque prompte l'jorn vindrà
que bufant LA TRAMONTANA
quedarán tots dispersats.

LA CLASSE DE JUSTICIA QUE REGNA

Quina cosa més bonica hi ha, ó més ben dit, que es lo més bonich en una nació que hi regneix bona conformitat, sino la justícia?

Es una cosa que 's pot adoptar en qualsevulla nació, provincia ó estat.

La justícia tant s'ajunta al pobre, com al ric.

Tant al que està bo, com al que està debíll.

Tant al polític madú, com al vert.

Es a dir, la justícia se ajunta ab la rahó, tant per un hisenda, com al que per hisenda te l' hospici: tant a un individu, com a cent.

Ja veuhem, donchs, que es la cosa de més estimació, de las pocas cosas aprofitables.

Pero quins peros, quins peros que hi posan los sérs humans en aixó?

¡Ah, dech avisarlos! No 's prenguin res ab furia.

Meditin, perque no sé si la meua ploma me ajudarà a sortir del pas en que m' hi posat.

Justicia!—Permetim repetir aquesta paraula.—Justicia! Paraula de tantas ventajitas y tan mal portada que estas.

Es una paraula relliscosa y, la veritat, no acerto a definirla per... res, deixemho corre.

Donchs si 's mira detingudament y 'm volen creure los dire que casi... no n' hi ha.

Cóm? ¿qué 's sembla?

La justícia circula molt poch, y no obstant, tan maca paraula y de tantas ventajitas! Sino que no 'n tinc ganas... ploraria.

A la justícia la governa l' or.

Un individu, per exemple, es insultat violentament per un altre, y, perque l' primer es pobre, y l' segon molt ricch, com diuhem las vellas y' explicant quientos,—ab tot y tenir lo primer la rahó, la justícia donarà la rahó al segon.

Y... a proposit.

Ara vull ferho com una faulta d' estil d' Isop (sens fer parlar animals), pero recórdinse que es resultat en sentit faulchich.

Un cert mafi surtiren a pescar dos pescadors de canya,—aixó no vol dir que los pescadors fossen de canya, sino que hi pescavan,—armaren la canya y demés, al arribar al peu del riu.

Al poch rato 'n gros peix estava agafat en l' am de un pescador, y de una grossa estrada,—lo peix la pega l' estrada,—va fer caure al pobre pescador al riu,—explicant taulas ja es permetis dir aquestas monstruositats,—y mentres lo pobre feya esforços pera nadar a h de salvar-se, l' altre, aprofitant la ocasió, que segons diuhem la pinta calva, y en aquest moment la vegé molt peluda, estirà lo cordill, agafà lo peix que no era seu, y l' pescador aprofitador l' ocasió content se 'n anà ab lo peix, cap a sa casa.

Lo naufrach, com que no sabia nadar, morí al riu ofegat.

Y ara perque vegin aquesta faulta en fets reals y positius, vaig a exposarho ab comparacions.

Algúrinse que l' pescador que l' peix havia d' esser per ell, es un pobre home que té una qüestió en justícia ab un altre, pero aquest es ric y ha afluixat algun quart; ab tot y tenir la rahó l' primer, la justícia la dona al segon.

Lo pobre crida pera fer valer la rahó, mes lo ric, que ha donat pistrinchs queda ab ella, mentres que al altre no se l' escoltan; sino que hasta arriban a posarlo a la presó per una causa (1).

Figura lo peix que ha pres aquell pescador d' ocasió, a la rahó que lo ric ha pres essent ab justícia del altre. Los quartos que ell ha afluixat figura que trovants lo pobre al aygua l' altre prengué lo peix; y figura lo pescador que se ofega, que lo pobre ab tot y la rahó lo hean a la presó.

Aquest exemple lo veuréu realment.

En los periódichs lliures, també, també passa: las denuncias per ofensas a tal ó qual cosa, que lo periodista criticant, diuhem ells que ofent (2). Aixó ha passat, com saben nostres llegidors, en la mateixa TRAMONTANA, y altres periódichs del mateix género.

Pero allargo molt la funció ab aquesta faulta y embuto molt de paper, y la veritat, es apurar la paciència dels llegidors.

Ja veuhem, donchs, que de justícia casi, casi... no n' existeix; perque aquesta justícia se pot dir, si lo fiscal ho vol, que regeix una especie de llei... del embut.

Pero vamos, vaig a acabar, que l' fiscal mira sempre si pot girar las telas, y no m' agrada donar feyna a n' aquest bon senyor.

Pero consti que avuy no 'n tenim, dich, no tenim molta: aquesta ploma me va un xich massa depresa y diu unas cosas que no son veritats. Dixo's serà lo dia que podrem dir ben alt que tenim JUSTICIA Y ALLO més que vostés saben.

Y allavoras podrem comparar la justícia de ara ab la que vindrà... com saben nostres llegidors, que no se podrà dir com ara que hi regeix la... llei del embut.

Miquel Serra

LA MAJORDONA

Ningú com la distingida escriptora D. Rosari de Acuña ha donat a comprendre, en son precíus article *La Ramera*, lo modo com lo societat actual deu haver de mirar a aquestos sérs que la desgracia los ha portat al estat que serveix d' epigrate al aludat article.

Cita en son article a la dona pública y a la emancipada y que viu amistançada, la serias reflexions y comparacions entre l' una y l' altra, acabant compadexentlas.

No sé si D. Rosari ha volgut incloure entre las donas que viuhem amistançadas a la que 'm serveix d' epigrate, a la majordona; si no es així, jo 'm permeto incloure'la, amplianho.

La majordona, per altre nom *nevada*, la veuréu per totas las rectorias; es un noble imprescindible pel Sr. Rector; sens ella, la vida de aquest bon senyor seria insportable; ella la que cuida la casa, ella la que fa l' menjar; en una paraula, ella es la que fa totas las feynas al Sr. Rector.

Lo seu tipo lo tindréu ben present jove, rojeta, ben provehida de carnis, senzilla en lo vestir, y sempre, sempre la veuréu ab lo cap baix, com si s' avergonys de ser lo que es.

Y crech que es veritat; generalment no es cap dona casada ni viuda, sino sempre soltera, que viu ab íntima relació ab un home, que viu sola ab ell, y, com es natural, al sortir al carrer, al freqüentarse ab altre gent del poble, majorment si aquest es petit, que tot se sab, ha de ferli afronta la seva situació; per aixó sempre porta lo cap baix.

Hi diu que en pobles petits tot se sabia; y qui més enterat n' està es lo metje del mateix; ell vos podrà dir las vegadas que té d' ordenar per llargas temporadas y per motius de salut sempre, l' ausentarse la majordona del poble.

Heus aquí un altre ser amistanzat ab un home y que ningú se n' ha ocupat, ser que havia quedat desparegut, ser que l' havém de tenir ben present pera fer ab ell com ab los demés desgraciats: compadexel. —M.—

CARTAS DE FORA

Sr. Director de LA TRAMONTANA.

Sant Llorens d' Hortons 9 Octubre de 1887.

Amich Director: Fa tres ó quatre números que veig que LA TRAMONTANA sosté una polémica ab *Lo Bram de la Patria*, sobres lo que digué mon oncle Gil del ensoñat d' aquest poble, y veig també que *Lo Bram* fuig d' estudi.

No podia menos, de ser aixís, Sr. Director, tractantse de carlins, y molt més encare, de un assumpto que per més ben librat que n' hagués sortit lo nostre virtuós Pauhet, sempre quedaria algo esbotozat, per una part ó altre, la menjadora de las garrofas y del aulafes espiritual.

En quant a lo que diu *Lo Bram* respecte del Sr. Gené, puch dirli, autoritat per dit senyor, vosté ja sab que som carn y ungla, que enja a dida a *Lo Bram*, y que en lo referent al seu modo de pensar, no ha cambiat, essent lo mateix avuy que ahir, y que avuy, com anys atrás, deixaria molt gustós la seva feyna, per empanyar un arma ab que combatre si tornessin a sortir los lladres y assassins de 's liberals de Cardedeu, Granollers, Llihers y Valldona.

Com jo no vaig may perque no 'n sóc sócio al cassino dels llanyuts y mansos anells, no sento lo que desde l' cubell sagrat del Esperit Sant predica lo senyor Pau, y aixís es que tinc que dir lo que sentó referir portas enfora de la casa de Deu.

Dias enrera, diuhem que va clavar un sermó tan pelut, entre cap y coll dels llanuts que l' escoltaván, que fins tingué la barra de dirlos que aixís com al venir ell en aquest poble los promete que se feyan lo que 's diria no pedregaria may en lo terme, ara que sabia que alguns llegian LA TRAMONTANA, y aquesta deya lo que diu, sense que ells la fessin caillar, ara de cap manera vol demanar més a son Deu y amo que no pedregui, sino que, al contrari, deixa a n' el bon senyor aquell ab completa llibertat de fer caure la classe de pedra que vulgui, encara que siguin molas de moll.

Pobre Pauhet! Lo planyo de debó; si per extravasarse contra LA TRAMONTANA, perque li treu los drapets al sol, ho fa pagar al just pel mercador, li prometo desde ara que quan se 'm mori la voga, no li faré dir cap missa.

Li participo, Sr. Director, que hi rebut tres cartias anónimas, amenasantme de rebre si continúo escribit a LA TRAMONTANA. Una de ditias cartias te unas llettras tan grossas y secas com las orellas de un secretari carlí, quant esta cremat, perque no ha pogut fer pagar 60 naps per un expedient de quintas consti que no parlo per res d' en Canni. Las llettras del segon anónim eran tan llargas que semblavan las crosas d' un coix, pero tan mal possadas, que d' una hora lluny s' hi veyia una mà que li aguantava la ploma mentres escribia, y finalment, la tercera demostrava ben clar, pero ab llettras ben desfiguradas, que son autor quan va estar llist va quedar més content que un capellá d' rector quan ha cobrat 50 naps per un enterro de segona classe, que son los que aqui abundan més.

Ara, Sr. Director, quan surti de casa, porto una espardeña a la butxaca, perque 'm sembla que si trobo cap d' aquells tres pinxos, sempre podré corre més ab tres espardeñas que ab duas; ó fer corre, que pel cas tot serà igual.

L' altre dia, era ja ben foch, y vaig trobar a n' en Pau y la Carlota, ab unas conversació tan grassonas, que crech que val la pena de que un altre dia li escribigi, pera dirli lo que vaig sentir y 'm va semblar veure.

Per avuy prou, y disposi de son afectíssim

GILLET

Malgrat 9 Octubre de 1887.

Estimat amich: Dispensim si es que l' molestio massa, que si acás no 'n tinc jo la culpa, que qui la té es mossen Valeri.

Veihiqui que aquest senyor pastor de las ovelles frotegas d' aquesta liberal villa, diumenje de la semana passada, se desanyitá desde l' rastriello de la cort celestial contra son remat llanut, dihent que preguessin a son Deu per las necessitats de la Iglesia, per quan n' hi havia molta. Mes a la tarde, no sé si per ditias pregarías, surti de la cova mística ab una professó que, si no hi haguessin assistit tres ó quatre que semblan de la crosta de baix y no 'n son, y algunas fillas de cala Maria, no li quedava altre remey que sortir tot sol, perque a la plassa s' hi feya gimnástica, y avuy ja la gent s' estima més veure altres funcions que no professons; mes per desgracia de mossen Valeri, a l' hora de la tunció de la plassa tingué que travessarla ab la professó, (ne vol veure de gent que no fent cas de la professó no 's cuidaren de llevarse la gorra: Veyent ell aixó se las empenygué per fer treure gorras del cap, y molts hi varen dir Llucia, y fins ne topá un que perque li va dir que 's cuidés de la seva feyna que ab ell hi hi tenia res que veure, allí se desboçá l' reverent, y l' altre ferm com a bon liberal, y l' pobre Valeri, per més creu, quan anava a topar a l' un y a l' altre pera sapiguer lo nom del que l' havia contradi, pera portarlo no sé a quin lloch se va dir, tots se li giravan d' esquena rient.

L' endema, pera templansa de la entrabiada que havia agafat mossen Valeri, se feu un enterro civil, y a pesar de ploure, se feu ab molta solemnitat y molta concurrència, y al deixar lo cadavre en lo seu aposento, lo professor de la escola laica d' aquesta vila, pronuncia un discurs, ahont ha fet trencar lo cor a centas personas que hi havia en lo cementiri, y ara 's

catòlics diuen: «Heu veure res més lluït que un enterro civil com aquest que han fet los lliure-pensadors».

Un altre fet tinc que explicar-li de mossen Valeri: veiahiquí que va comprar una cantitat de vi, ab un seu feligrés; fan preu, li porta'l vi, y ah fillis del Andreu quan es a cobrarlo, li diu que no li vol pagar al preu que havian tractat, perquè sabia que n'havia venut de més barat, y l'amo del vi li digué que tampoch era tan bo com lo seu y que si no li pagava al preu que havian tractat, que ja li donava de franch, y veientlo resolt a no rebatzarli res, li pagà lo que valia, pero lo que no li volgué pagar fou lo treball de treginarlo a casa seva. «Estaria gayre content vostè, ruch negre, que quan lo fan treballar no'l paguessen més de lo que no val lo seu treball!»

Prout per avuy, fins a un altre dia que'n torni a passar alguna altra de fresca, mani y dispoï de son afectíssim amic y S. S.

J. E.

Figueras 9 Octubre de 1887.

Apresiasi correligionari: Ja feya dias que estava cansat de llegir en los periòdics carlins, y especialment en lo que surt en la sempre republicana y libre-pensadora ciutat de Figueras titolat *El Semanario*, que hi havia un catecòlic francès que s'jugava 10.000 franchs a que la verge de Lourdes feya miracles, y cansat de llegir tants de romanços y basitiesas, vaig pensar ferlos callar jutjantmen lo 10.000 més a que la verge no era capassa de fer res de nou.

Publico un article en lo periòdic *El Amalgamador* desañant a *El Semanario*, al Centro de Catòlics y al capella Sardà y Salvany a que apostessin 2.000 duros. Y saben lo que ha succehit? Lo que ja deya en lo mateix article, que no han acceptat. «Que'ls sembla?» Quina confiança deuen tenir en la verge Lourdesca? Y si la fe que tenen ells no'ls permet guanyar 2.000 duros, que serà de la nostra al veure lo seu silenci y la manera que tenen d'escorre'l bulto! Ja va fer be, Sr. Director, en publicar aquell article que, al igual del meu, va posarli per titol *10.000 pesetas!* Potser que a Barcelona hi hagi més fe que per aquí y sigui més fàcil trobar algun benefici del cabas ó galipau que s' deixi guanyar los 2.000 duros. Si acés ne troba algun fassimho saber, y jo li prometo que de las 10.000 pesetas guanyadas ne gastaré una part pera fer un gran tiberi de carn y peix aquí a Figueras lo dia del divendres sant, ahont desde ara queda vostè convidat pel seu germà en heretia.

Tomás Jordà

San Celoni 9 Octubre de 1887.

Molt senyor meu: Lo darrer número de son periòdic *La Tramontana* ha mogut molt saroll en aquesta vila, lo mateix espantant a las ratas de sagristia que alegrant als liberals, puig lo qui vol la llibertat no pot menos de celebrar la existencia d'un periòdic que tant se distingeix per sa valentia y claretat, y al que no espantan las denuncias y persecucions de que es objecte. Avant donchs y sempre avant, que si avuy lo temps es núvol, lo buf de son vermell periòdic ajudarà no poch a dissipar tan pesada atmósfera y fer que prompte brilli pur lo sol de la llibertat.

Segueixi sempre aixís *La Tramontana* y no li faltará may l'apoyo de tots los bons liberals y menos lo d'aquest son s.

F. R.

Lo dia 10 del próxim Novembre, que s'escaurà en dijous, tindrà lloch un altre judici oral pera veures una de las innumerables causas que pesan demunt de *La Tramontana*, y de sos redactors.

En aquesta causa lo senyor fiscal demana tres anys y set mesos de presó, sentencios cinquanta pesetas de multa, costas, accesorias, y no sé

que més pel nostre director Joseph Lluana, que ja està més tip d'anar per tribunals y jutjes que en Sacamentec, en Panxa Ampla y en Joan Portela, tots plegats.

Nostre amic Valles y Ribot, defensor del criminal, demana la llibre absolució, y creyem que aixís ho demostrarà que procedeix lo dia del judici oral.

Y després... oh!... després... La llibertat proposa y Tribunal disposa.

Vilanova y Geltrú, una de las més industriosas, liberals y hermosas vilas de la costa catalana, està passant per una crisis horrible.

Paradas actualment tres de sas més grandiosas fabricas; paralitjat lo comerç del vi, y per tal motiu sense feyna casi tots los boters, que allí tan abundan; resultant engallinat los accionistas del ferro-carri; d'aquella vila pels negocis de certs concecionaris y gerents omnipotents, y en fi, obrintse pas la miseria en mitj de la numerosa classe obrera d'aquella població, l'Ajuntament tingue la mala idea de voler carregar encara més lo dret de consums.

Per totas aquestas causas lo dimars d'aquesta setmana, a las set del vespre, se feu en dita vila una gran manifestació de la classe obrera, demanant pa y treball, que es lo que menos pot demanar qui té gana y se sent en forcas pera no resolverse a morir-se d'inacció.

Més de 3.000 obrers se reuniren a la plassa de la Constitució, esperant que las autoritats posin remey a sos males, inamugnables ja per la fam y la desesperació.

Poso ara per cas que l'Ajuntament no pagui ó no vulgui posar remey a tals desastres. «Que resta als famolenchs? Morirse ells y sa familia, ó... passar per criminals al perdre ls aliments d'allà ahont se trobin».

«Quin pervindre s'espera al obrir si no pensa en emanciparse del jou econòmic de la societat d'avuy!»

La Cambra de diputats de la república chilena ha sigut teatre d'un fet molt digne d'esser imitat per totes.

Lo fet es lo següent: A un diputat molt devot y molt catòlic li va passar per la moliera proposar a la Cambra que votés la cantitat de vint mil pelas pera gastar en un regalo que en nom de la república chilena, debía ferse al papa ab motiu del seu jubileu sacerdotal.

No ho preguntieu com va ésser apoyats la proposició; ni que s'hagués tractat de reconstruir lo poder temporal del *premier* del Vaticà.

Però, com diu lo ditxo, no van snar a Roma per la penitencia. Los liberals la van combatre ab tal valentia, qui ni presa en consideració arribà a ser, quedant en que los ultramontans eran molt lliures de gastar-se tots los seus diners, si vollian, pera fer regals al Papa ó a qui volguessen, pero que ls diners de la nació se necessitavan pera atencions d'utilitat pública.

«Molt be pe' ls chilenos que han sapigut demostrar que ls interessos del catolicisme estan renyits ab los dels liberals!»

«Ah, y'ls desitjem molts imitadors!»

En la democràtica y federal república dels Estats Units està actualment passant un cas que proba fins ahont pot arribar la passió de partit, y màxim quan se tracta d'ull de classe més que de diferencias polítiques.

Va haverhi a Chicago un moti per qüestions de treball, y al entrar la policia, resolver en mà, en un plavsa pera desmitir un numerós grup, se li obrí pas fins al bell mitj de ells, ahont, un cop allí arribats, esclatà un bomba matant y ferint a varios polissions. Després se mantingue un troteig entre'l poble y la policia, haventhi algun ferit per abduas parts.

S'instruhí'l corresponent procés, y no trobantse als autors materials del fet, s'agafaren a varios individuos per haver predicat las ideas socialistas en nom de las quals s'havian amotinat los revoltosos.

Yaquells de nostres llegidors que s'ocupan de la cosa pública, ja sabran que la alguns mesos que foren condemnats a mort set individuos a Chicago per haver predicat ideas revolucionarias.

Apelada aquesta draconiana sentència al tribunal superior del Estat del Illinois, lo Tribunal Suprem d'aquell Estat federal ha contri-

mat la sentència del inferior, — constant dita apelació la friolera de 20.000 duros, — fixant la fetxa del 11 de Novembre próxim pera penjar als set condemnats.

Ara ls obrers del Estats Units tractan d'acudir al Tribunal Federal en apelació de la segona sentència, en qual cas tindrà d'aplastarse la execució, y tant per América com en Europa los ánimos estan sobradament excitats per tal luxu de crueltat dels tribunals dels Estats Units, puig en tan draconianas sentencias s'hi veu l'odi de classes, més manifestada en los Estats Units que en cap nació d'Europa.

Com era d'esperar, los socialistas de tot lo mon s'han fet solidaris del acte de sos companys nort-americanos. A Inglaterra tractavan de protestar en meetings, que s'han prohibit; a París també se'n celebrà un lo próxim diumenie per dit objecte, y a Espanya y la Habana a més de enviarhi menstajes s'ha obrert una suscripció pública pera ajudar als gastos del procés y de la apelació que ara s'projecta al Tribunal federal.

Estarem a la mira dels acontecimientos que per tal causa se desenrotllin, pera enterarne degudament a nostres llegidors.

«Qui ho ha dit que a Barcelona no se celebraria la Exposició?»

Donchs qui tal digu erra. Y qui no ho vulga creure que passi per lo passeig de Gracia, cantonada al carrer de Provensa, y allà veurà una gabis feta expressa pera exposar alguns exemplars de la especie boratesca.

«Quan dich jo que s'ha apoderat de nosaltres tal mania per las exposicions que fins s'ha escapat una gabis de las del parque pera exposarli burots!»

Y qui no ho volgui creure que ho vagi a veure.

Però ara ve la part més llastimosa de la cosa, ó siga lo preu de la tal gabis.

Saben quant ha presupostat per ella nostre espléndit Ajuntamiento!

Donchs la friolera de sis mil pelas. A n'aquest preu me comprometo jo a ferne una pera tenirhi tancadas totes las patillas, per grossas que siguin, de tots los arcaldes haguts y per haver.

Ajuntímet a riure.

Del extranjer va venir una carta ab la següent direcció:

«Espana. — Corte. — A Su Majestad. — San Sebastián».

Donchs los empleats no van entendre la direcció, y va tornar la carta a son punt de sortida ab una nota espanyola de correus: *Devuelto por desconocerse la persona.*

Y aixó que cubran en nom d'ella!

Resultat: que la carta després tornà aclarada ategint al *Su Majestad* las palabras *Reina de las Espanas*, y que sols aixís trobaren a la interessada, que rebé la carta ab «quaranta dias» de retràs.

Després d'aixó, ja no gosaré a querixarme si algun paquet de *TRAMONTANAS* passa per la Xina per snar de nostra ciutat a Badalona.

Aquesta setmana ha sigut denunciat *El Profructur*, periòdic socialista d'aquesta ciutat.

Se coneix que la situació sagastina se va liberalisant que es un fastich.

Desitjem a nostre apreciat company que la ensopegada no li purti malas conseqüencias.

Y encara més li desitjem gran dalt per poder aguantarne d'altres.

Lo director de *El Clamor* de Castelló ha sigut condemnat a dos anys y set mesos de presó per haver copiat un suntuo d'un periòdic de Madrid, sent aixís que al que'l publica original no li ha passat res y al que l'ha copiat li ha vingut la condemna.

Després de tal succèhit, vegin si es possible que algu'n convenció de que siga veritat allò de la igualtat devant la llei.

A Fransa s'han descubert escandalosos abusos abusos en los més alts empleats del ministeri de la Guerra.

Fransa es una República governada a l'estil monarquich, y té tots los vicijs de las monarquias.

Si 'ls partits radicals no logran fer per allí una bona neteja, aviat serà allò un camp perdut, per las ambicions y concupiscencias dels governants.

Vamos, igual que aquí a Espanya.

Devem advertir a alguns dels que 'ns han enviat materials pel Almanach de La Tramontana, que tot en ell te de ser original é inedit, y que a qui copihí una idea ó està un vers li esquitxarem tot lo demés y no se li admetrà res més.

En quant al temps, que algú nos ha preguntat, hàbil pera presentar treballs, se te encara tota la setmana entrant de coll.

A la plassa de toros de Cartagena s'ha promogut un gran escàndol per haver quedat inutilitzat en la corrida lo matador.

Lo qual per poch fou causa de que 'l públic matés a cops de pedra als demés toreros.

Y ara dignímet que era allí més irracional: si 'l públic ó 'l toro.

Ja ho han vist. Las cigarrerres de Madrid s'han amotinat y han fet veure la padrina al Govern y a la companyia de Tabacos, logrant casi tot lo que se havian proposat, de qual resultat no podem per menos que alegrarnos.

Ja sabem, donchs, lo camí pera lograr algo en benefici propi.

Amotinarnos... y portar faldillas.

Heus aquí 'l motiu de que 'l clero a Espanya logri tot lo que vol.

A Valencia sembla que han saltat algunas fitraciones en aquell ajuntament que dexen molt encera las irregularitats de Cuba.

No 'ns hi encaparrém.

Que son aquestas una glorias nacionals que ningú pot disputárnoslas.

Havém rebut l'Almanach de El Cencerro, de Madrid.

No cal dir, tractantse de tan distingit company en Jesucrist, que es trempat y la passar bon rato.

Forma un llibret de prop d'un centenar de planas, val dos rals, y 's pot adquirir enviant directament l'import a la Administració del expresat periódich.

LO PATRIARCA Y T. REV

Fugint de la fam que regna y l'incendi de Sodoma, vers Egipte s'encamina Abraham junt ab sa esposa. Sara es bella com un àngel, somrienta com la aurora, y fresca com los lirios que 'l Jorda cria en sas voras. Lo patriarca aliat ab Deu parla així a Sara la hermosa: —A la terra abont aném com tu guapas no hi ha donas, y si l'egipcia te veuhen tan gentil y seductora, de segur voldrán possehirte, y en aquest cas, lo que importa per la meua vida, es dir que no ets pas la meua dona; digas soch un germà teu si no vols quedar-te sola.

Lo rey prompte ha hagut esment de la bellesa de Sara, y usant de son dret real, la té ja dintre sa cambra molt a pler d'ella y també de son germà lo patriarca.

En cambi Abraham ha tingut rics presents d'orant sa estancia en Egipte, y al tornar a sa infelicitada patria, téndra molt bestia bovi y remata de xays y cabras.

A sa terra, ab sa companya, l'aliat de Deu regresa provehit de bon bestiar y costats de grans riquesas. Ans de marxá, 'l Feraó li ha donat aquestes paraules: —Com, sent Sara la muller, m'has dit tu que era soltera? Jo l'hauria respectada tant com ara he usat d'ella, a tenir coneixement de que fos la dona teva.

[Qui té nocions més exactas en punt a moralitat,

lo rey Feraó d'Egipte ó be 'l patriarca Abraham?

Al catòlic que respongué dementant lo que he comat, li regalareu un cigarro llargu com lo ciri Pasqual.

J. B. BELLÉS PRAT

Va donant sos fruits la propaganda catòlica que s'està lent a l'Ampurdà.

Després de las provocacions de la instalació del Centre Catòlic a La Bisbal y de las motxigangas religioses d'aquestos derrers temps, acaba de brotar lo fruit de tan mala llavor sortint en tan liberal via un periódich titulat Semanario de La Bisbal, que s'ha declarat soltament carlí en son primer número, que sortí a foscat lo dissapte de la setmana passada, y tot ell es una ridícula literatura y religiosa pera fer propaganda pel rey de las húngaras D. Carlos VII del As d'oros.

Los liberals de La Bisbal, que tant alt sempre han sapigut posar son nom, no creyem que tolerin gayre temps impassibles semblant vergonya.

Podrán contemporisar més ó menos ab qui creguin que sols la propaganda religiosa. Mes als carlins descarats... La Bisbal es terra que no pot ni deu aguantarlos.

No tardarem a sentirho a dir.

Quan la manifestació dels obrers famolenchs de Vilanova y Geltrú se dirigia a la plassa de la Constitució lo dimars d'aquesta setmana demanant pa y treball, un altra manifestació de facts y benévols sortia de la casa d'Amparo dirigintse a la iglesia de la Maria del Mar, pera cantar allí 'l Raja el infern ab tota la te del que no sab lo que 's fa.

[Sempre la gent d'iglesia posant obstacles als drets del treballador?

A Valencia va fiarse un bou a dintre d'una iglesia en un acte de dogmática ceremonia, dispersant a tots los devots.

No sé de que admirarme més.

Si de la poca fe dels que feyan pasturar la ànima.

O de la ximpleria de tindre por de sos semblants.

Lo Crit de la Patria, no gosa a dir «aquest bram es meu» en son número passat, pera contestar poch ni molt nostre article d'avuy fa quinze dias sobre mossen Pau, lo rector de Hortons.

Fa santament Lo Crit en escorre 'l bulto.

Y si algun dubte li quedaba, ficis en la carta d'avuy d'Hortons, del nevot de son oncle, carn y ungla ab lo senyor Gené a qui 'ns volgué presentar tan arpenitit, y veurá la garralla ensopegada que ha tingut en aquest assumpto.

Y que, efectivament, callant y fugint es de la millor manera que pot quedar menos malament.

Lo bitze de Tortosa ha anat a Pradip, y a fe que per més que l'han rebut com a bisbe se ha portat pitjor que ganapia sagrista.

Pera honrar las tradicions catòlicas, l'han rebut a tiros. [Aquestos religiosos no poden negar sa afició a la pólvora! Si s'entusiasman una mica més, obsequian al bisbe tirant ab bala.

Després d'omplirli de vert,—continúan las aficions,—tot lo trajecte, aná a la iglesia, y allí S. E. I. baladrinà contra 'ls miserables que no s'confessan ni combregan, llençant cada insult contra 'ls liberals que s'hi podian menjar garrafas.

Aquesta propaganda y la nota de [Viva Lleó XIII! fou lo únich que sapigué fer lo mitrat.

[Ay! que la rassa degenera. Y aviat no 's podrà dir allò de «lo més tonto es bo per bisbe.»

CANTAPELLAS

Sempre que al meu costat veus te boquete primera despectat 'ey' una olor com si fos... de clevagerra.

[No vols que festes te fassi, mena, los dias de festa? Moix ve; donchs axí 'n fare més feyna 'ls dias de festa.

No extranyis que los diamanjes may ab tu no tinga a missa; es que vull estar-hi los quentros de la cadira.

J. STABANIS

XARADA

Ma estimada Antoneta té una tot encantadora, y es tan gran treballera que sempre la acorda neta; puig se té una tres primera treuria no 'l dias ho. Es lo modo més segü de que la extimi ab fastera.

J. PRATS N.

CONVERSA

—Mariano, que vol venir a buscar lo taberret? —Y escolta, que més hi sé! —La que li acaba de dir.

P. COLKE

ROMBO

Sustituir los pichs ab lletres que, llegidas horitzontal y verticalment, digan: la primera railla, una consonant, la segona, part de la persona; la tercera, un carrer de Barcelona; la quarta, membre de persona; y la quinta, una vocal.

J. SERRINO

MUDANSA

Ahir lo senyor Total, que es un dels més bon senyors, un bonich tot va comprar a la Rambla de las Flores.

J. ABELL

GEROGLÍFICH

Agost. MOSSEN PAU MOSSEN PERE JUNY TERESA AMPARO MILANOS

SOLUCIONS

À LAS CANCIONES DEL NÚMERO PASAD. XARADA: — Cor-lo-te. CONVERSA: — MARATÓ. TRES DE ALETAS: — Gallina, Llençua, NABRI. GEROGLÍFICH: — Per signos los mots.

Barcelona.—Tipografía LA ACADEMIA. Ronda de la Universitat, 6

CORRESPONDENCIA DE REDACCIÓN

J. A. R.: La Intima no fa pel periódich. Tot lo del Almanach té de ser curt y sustancios.—J. Tàbila: Bastant be la idea, pero no podem perdre temps en traduccions.—N. Varnell: Està be, pero es bon xich massa llarg.—Roch Guàrdia de Pedrell: Donguem son nom y direcció y 'l tindrem per corresponçal de noticias. S'insertarà tot o casi tot lo que han enviat los ciutadans: Pastors del Montserrat; Milla; J. Moix; Tarrida. S'insertarà algo de tot lo que envian los següents:— Julià de Sabidell; Rebentosa Capelians; Ajellans; A. Rossell; E. Brufau; J. Badia; U. Clericó; Jo. J. Atrih; Un Jove federalista; J. Melitón; R. Alonso; y Un Rep. No 's pot apropiar res de lo que han enviat los ciutadans: F. C.; Joanes; Nany Solier; P. Vall; Busch; Ramonet; P. Sotach; R. Roore; S. Fontsuberta; Castellón Ampurdanés; Noy Cabé; J. Galvet; Man-rich; A. G. C.; C. de Berril; Atrév; Bonaparte; F. Sanmartí; Llepa-Homs; Giracense; J. Masclá; Jaume B. y W.; Sabaterri del Poble Sec; Xacolí; J. Torrens; y Un Talós. Nota.—No 's contestar res de lo enviat pel Almanach. Així 's contestarà tot plugat en lo número 352, ó sia de aquí a quinze dias.

La correspondencia administrativa se contestarà en lo número próxim.

EN PREPARACIÓ

ALMANACH DE LA TRAMONTANA per l'any 1888